

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія економіко-математичних дисциплін і менеджменту

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
«___» _____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

для студентів

спеціальності

073 Менеджмент

освітньо-професійної програми

Організація виробництва

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Код ЄДРПОУ 45307935	
Програма № <u>1666/24</u>	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
 (підпис)	 (прізвище, ініціали)
«___»	20 <u>24</u> р.

Київ-2024

Розробник: Запара Олексій Васильович, викладач циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Запара Олексій Васильович

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії економіко-математичних дисциплін і менеджменту

Протокол від « 03 » січня 2024 року № 6

Голова циклової комісії Вікторія КАЗАКОВА

Робочу програму перевірено

« _____ » _____ 2024 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 2024/2025 н.р. (Казакова В.І.), « 29 » серпня 2024р., протокол № 1

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	6 / 180	
Курс	1	2
Семестр	2	3
Кількість змістових модулів з розподілом:	1,5	1,5
Обсяг кредитів	3,5	2,5
Обсяг годин, в тому числі:	105	75
Аудиторні	50	34
Модульний контроль	6	6
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	49	35
Форма семестрового контролю	залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою дисципліни є формування у студентів компетентностей у сфері економічних знань, логіки сучасного економічного мислення і економічної культури, адекватних умовам ринкових відносин; навчання базовим методам аналізу економічних процесів, вмінню приймати обґрунтовані рішення з приводу економічних проблем, пов'язаних з їх майбутньою професійною діяльністю.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- пізнання економічної теорії як науки, її предмету, методів та функцій;
- розкриття основного змісту сучасних шкіл економічної теорії;
- аналіз закономірностей розвитку ринкової економіки як основи функціонування різних сучасних господарських систем;
- розкриття закономірностей суспільного відтворення, загальноекономічної рівноваги, економічного зростання та циклічних коливань в економіці;
- сучасні процеси глобалізації світогосподарських зв'язків та шляхи вирішення загальноцивілізаційних проблем людства;
- вивчення особливостей сучасного стану розміщення продуктивних сил та визначення напрямів його удосконалення;
- з'ясування напрямів удосконалення державної регіональної політики як інструменту для динамічного, збалансованого соціально-економічного розвитку України та її регіонів, підвищення рівня життя населення;
- висвітлення цілей, методів на інструментів впливу держави на функціонування різних сфер, секторів і видів економічної діяльності;
- аналіз та характеристика законодавчих, нормативно-правових та організаційних основ управління розвитком національної економіки;
- формування цілісного уявлення про завдання, функції та повноваження органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері управління економікою.

Дисципліна «Економічна теорія» забезпечує оволодіння студентами такими **компетентностями**.

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
ЗК5	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	1-44
ЗК6	Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології	1-44
ЗК7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	1-44
ЗК8	Здатність виявляти ініціативу, підприємливість та генерувати нові ідеї (креативність)	

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Фахові компетентності		
СК2	Здатність діяти соціально відповідально і свідомо	1 - 44
СК9	Здатність проводити економічні розрахунки	
Предметні компетентності		
	Демонструвати базові уявлення про різноманітність суб'єктів та об'єктів економіки як суспільної форми діяльності	1 - 3, 7, 9 - 11, 13 - 16, 18 - 22
	Формувати цілісний погляд на основи економіки як системи знань	1-22
	Використовувати знання, вміння та навички при здійсненні господарської діяльності	1-22
	Демонструвати знання та навички для управління особистими доходами	1-3,5,6,9
	Науково обґрунтовувати особливості формування і розвитку соціально-економічних явищ в умовах сучасної ринкової трансформації економіки України	1-22
	Розраховувати коефіцієнти еластичності попиту і пропозиції	5
	Передбачати наслідки впливу різнонаправлених факторів попиту і пропозиції на кінцеві зміни рівноважної ціни та рівноважної кількості товару	1-3,5-8
	Приймати обґрунтовані рішення щодо змін поведінки споживачів і виробників у випадку відхилень ринкових цін від рівноважних.	2 - 8, 11
	Орієнтуватись у проблемах розвитку підприємництва	2, 9 - 11, 12 - 17
	Використовувати здобуті знання особливостей підприємницької діяльності в ринкових умовах	2, 9 - 11, 12 - 17
	Демонструвати знання фінансово-кредитної та банківської систем в процесі суспільного життя	15, 16, 20
	Проводити ґрунтовний аналіз соціальної спрямованості господарської діяльності держави та підприємств	2, 9 - 11, 12 - 17
	Виконувати аналіз економічного становища населення в країні	1 - 9, 12, 13, 15 - 17
	Визначати реальну заробітну плату, розрахувати сімейний бюджет, оцінювати показники диференціації доходів, побудувати криву Лоренца	5, 12, 17
	Розраховувати основні показники інфляції, зайнятості і безробіття, визначати вплив фактичного рівня безробіття на обсяг виробництва	11, 12, 14, 15, 17

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
	Розраховувати основні показники національної економіки: валовий внутрішній продукт (ВВП); валовий національний продукт (ВНП), чистий національний продукт (ЧНП), національний дохід (НД), особистий дохід (ОД), дохід кінцевого використання (ДКВ), визначати вплив рівня цін на вимірювання результатів розвитку економіки	1-17
	Приймати практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків	1-22
	Використовувати теорії регіональної економіки і регіонального розвитку та наукові засади регіональної економічної політики в практичній діяльності	23-25
	Визначати територіальну і галузеву структуру господарського комплексу України та її регіонів	26
	Використовувати принципи раціонального та ефективного використання природних, науково-виробничих, людських ресурсів регіонів країни	26-28
	Демонструвати уявлення про теорії регіональної економіки і регіонального розвитку	26-29
	Вміти використовувати отриманні в ході аналізу данні для регулювання народного господарства, управління соціально-економічним розвитком території та прогнозувати розвиток окремих галузей та економічних районів	30-32
	Визначати основні концептуальні підходи до державного регулювання адекватні умовам і потребам розвитку національної економіки	30 - 33
	Розробляти варіанти управлінських рішень і обґрунтовувати їх вибір за критеріями соціально-економічної ефективності	34 - 37
	Прогнозувати певні процеси, передбачати наслідки прийняття управлінських рішень органами державної влади	38 - 40
	Аналізувати ефективність використання конкретних інструментів (фінансових, монетарних, адміністративних тощо)	38 - 44
	Знаходити та використовувати інформацію для макроекономічного аналізу та прийняття управлінського рішення	41 - 44

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент:

- використовує сучасні інформаційні і комунікаційні технології для розв'язання професійних завдань (РН 6);
- розв'язує типові спеціалізовані задачі в професійній діяльності (РН 7);
- знаходить оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань (РН 8);
- визначає основні економічні показники підприємства (підрозділу) для підвищення ефективності діяльності (РН 14);
- проявляє ініціативу та підприємливість для розвитку підприємства (підрозділу) (РН 15);
- використовує отримані знання та практичні навички аналізу кон'юнктури ринку, поведінки споживачів, можливостей підприємства, під час планування, організації, контролю маркетингової діяльності, розробки й управління товарною, ціною, збутовою, комунікативною стратегіями підприємства (РН 20);
- демонструє раціональну економічну поведінку в процесі трудової та суспільної діяльності;
- використовує знання, вміння та навички з економіки при здійсненні власної трудової або підприємницької діяльності;
- використовує знання з економіки при розрахунку зарплати та соціальних виплат і т.д.;
- розраховує показники еластичності попиту та пропозиції; номінальних та реальних доходів; заробітну плату, прибуток, процент, ренту;
- передбачає наслідки зміни впливу детермінантів попиту та пропозиції;
- розраховує основні соціально-економічні показники, рівень інфляції та безробіття;
- демонструє знання та навички управління особистими доходами;
- обґрунтовує та прогнозувати розвиток економічних явищ та подій;
- вміє вносити корективи в план розвитку підприємства;
- використовує здобуті знання особливостей підприємницької діяльності в ринкових умовах;
- демонструє знання фінансово-кредитної та банківської систем в процесі суспільного життя;
- розраховує основні показники національної економіки;
- проводить ґрунтовний аналіз соціальної спрямованості господарської діяльності держави та підприємств;
- приймає практичні рішення щодо ефективного застосування набутих економічних знань при виконанні своїх професійних обов'язків;
- знає закономірності, принципи та методи вивчення розміщення продуктивних сил і регіональної політики держави;
- розуміє особливості регіонального розвитку міжгалузевих комплексів в Україні;
- визначає стратегічні державні пріоритети регіональної політики;
- систематизує основні економічні, соціальні, екологічні проблеми регіонів;

- розуміє особливості сучасних інтеграційних регіональних, міжрегіональних, міждержавних економічних процесів та інвестиційної політики регіонального розвитку;
- характеризує ресурсний потенціал України, розуміє місце і значення окремих секторів економіки у виробництві та розподілі валового внутрішнього продукту в країні;
- аналізує основні проблеми соціально-економічного розвитку регіонів, адміністративно-територіального устрою і економічного районування України;
- розуміє наслідки впливу рішень у сфері регіональної політики на діяльність суб'єктів господарювання;
- прогнозує розвиток окремих галузей та економічних районів;
- визначає основні концептуальні підходи до державного регулювання адекватні умовам і потребам розвитку національної економіки;
- формулює цілі і завдання державного регулювання по відношенню до окремих об'єктів;
- розробляє варіанти управлінських рішень і обґрунтовує їх вибір за критеріями соціально-економічної ефективності;
- застосовувати відповідні норми чинного законодавства при вирішенні практичних завдань;
- розраховує макроекономічні показники на основі засвоєння відповідних методик;
- прогнозує певні процеси, передбачати наслідки прийняття управлінських рішень органами державної влади;
- аналізує ефективність використання конкретних інструментів (фінансових, монетарних, адміністративних тощо);
- знаходить та використовує інформацію для макроекономічного аналізу та прийняття управлінського рішення.

4. Структура навчальної дисципліни

№ з/п	Назви змістових модулів і тем	Разом	Кількість годин			
			лекції	семінари	практичні	самостійна робота
Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку						
1	Економічна теорія як фундаментальна наука	10	2	2		6
2	Виробництво і його основні чинники	12	4	2		6
3	Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	12	4		2	6
	<i>Модульний контроль 1</i>	2				
4	Економічна система суспільства	12	4	2		6
5	Відносини власності в економічному житті суспільства	12	4	2		6
	<i>Модульний контроль 2</i>	2				
Разом за змістовим модулем 1		62	18	8	2	30
Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок. Підприємництво в ринковій економіці						
6	Загальні основи товарного виробництва	10	4		2	4
7	Гроші. Закони грошового обігу	10	4	2		4
8	Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	12	4	2		6
9	Конкуренція і монополії	9	2		2	5
	<i>Модульний контроль 3</i>	2				
<i>Разом за 2 семестр</i>		<i>105</i>	<i>32</i>	<i>12</i>	<i>6</i>	<i>49</i>
10	Підприємство і підприємництво	8	2	2		4
11	Капітал. Витрати виробництва і прибуток	10	2		2	6
12	Особливості підприємництва в сільському господарстві	6	2			4
	<i>Модульний контроль 4</i>	2				
Разом за змістовим модулем 2		69	20	6	6	33
Змістовий модуль 3. Суспільне відтворення і геоекономіка						
13	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	7	2	2		3
14	Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли	8	2		2	4
15	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	8	2	2		4
	<i>Модульний контроль 5</i>	2				
16	Державне регулювання національної економіки	7	2	2		3
17	Зайнятість і безробіття	8	2		2	4
18	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин	7	2	2		3
	<i>Модульний контроль 6</i>	2				
Разом за змістовим модулем		49	12	8	4	21
<i>Разом за 3 семестр</i>		<i>75</i>	<i>18</i>	<i>10</i>	<i>6</i>	<i>35</i>
Всього		180	50	22	12	84

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи соціально-економічного розвитку

Тема 1. Економічна теорія як фундаментальна наука

Зародження, еволюція та етапи становлення економічної теорії.

Економічна теорія в системі наук. Предмет та основні функції економічної теорії. Економічна теорія як наука про виробничі відносини у взаємодії з продуктивними силами. Методи дослідження економічних явищ.

Основні напрями і школи світової економічної думки.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 2. Виробництво і його основні чинники

Зміст виробництва та його складові елементи. Процес виробництва як взаємодія продуктивних сил та виробничих відносин.

Продуктивні сили суспільства, їх функціональна структура. Показники розвитку продуктивних сил. Виробничі відносини, їх суть, система і структура. Взаємодія продуктивних сил і виробничих відносин. Структура суспільного виробництва. Матеріальне і нематеріальне виробництво. Основні чинники виробництва. Фактори суспільного виробництва. Цілі і наслідки виробництва. Ефективність суспільного виробництва.

Література: [2; 8; 9].

Тема 3. Економічні потреби і виробничі можливості суспільства

Економічні потреби суспільства, їх сутність і класифікація. Потреби як спонукальний мотив економічної діяльності людей. Економічні інтереси.

Безмежність потреб. Закон зростання потреб та механізм його дії.

Роль виробництва у задоволенні потреб. Види економічних ресурсів. Обмеженість ресурсів. Проблема вибору застосування ресурсів. Крива виробничих можливостей.

Вирішення проблеми безмежних потреб та обмежених економічних ресурсів.

Література: [2; 6; 8; 9].

Тема 4. Економічна система суспільства

Економічна система: її сутність та структурні елементи. Типи і еволюція економічних систем. Формацийний і загально цивілізаційний підходи до типізації суспільства. Класифікація економічних систем за формами власності на засоби виробництва і за способом управління господарською діяльністю: традиційна, ринкова, командна і змішана економічна системи.

Закономірності та особливості розвитку перехідних економік. Економічні реформи в Україні.

Література: [2; 6; 8; 9].

Тема 5. Відносини власності в економічному житті суспільства

Власність, її сутність і місце в економічній системі. Економічний та юридичний зміст власності. Суб'єкти та об'єкти власності.

Типи, форми і види власності. Тенденції в розвитку відносин власності в Україні та у світі. Роздержавлення та приватизація власності в Україні.

Література: [2; 7; 8; 9].

Змістовий модуль 2. Товарне виробництво і ринок

Тема 6. Загальні основи товарного виробництва

Основні форми економічного життя людей. Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі.

Товарне виробництво: причини виникнення, сутність, ознаки і роль в розвитку суспільства. Проста і розвинена форми товарного виробництва.

Товар і його властивості. Двоїстий характер праці, втіленої в товарі. Величина вартості товару та фактори, що на неї впливають.

Теорії вартості і ціни. Закон вартості, його сутність і функції.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 7. Гроші. Закони грошового обігу

Виникнення і розвиток грошових відносин. Сутність грошей. Еволюція і типи грошей. Функції грошей.

Грошовий обіг і його закони.

Суть, причини, види і соціально-економічні наслідки інфляції.

Грошова система: суть, елементи, типи.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 8. Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва

Суть, функції і умови формування ринку. Ринковий механізм та його основні елементи: попит, пропозиція, ринкова ціна, економічна конкуренція.

Попит і пропозиція. Ринкова рівновага та механізм її досягнення. Ринкова ціна.

Структура та інфраструктура ринку.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 9. Конкуренція і монополії

Конкуренція та її значення. Типи конкуренції. Методи конкуренції.

Монополізм, вплив монополій на економічні процеси. Форми монополій. Антимонопольне законодавство та антимонопольна політика.

Особливості ринкових відносин в Україні.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 10. Підприємство і підприємництво

Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності. Підприємство - первинна ланка ринкової економіки. Основні типи, принципи та функції підприємств. Етичні основи підприємницької діяльності.

Малий бізнес та його роль в економіці. Загальні економіко-правові основи розвитку підприємництва в Україні.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 11. Капітал. Витрати виробництва і прибуток

Капітал як економічна категорія товарного виробництва. Структура капіталу. Витрати виробництва: їх суть та класифікація. Валовий дохід і прибуток підприємства. Норма прибутку. Кругообіг і оборот промислового капіталу. Амортизація.

Література: [2; 4; 5; 6].

Тема 12. Особливості підприємництва в сільському господарстві

Особливості аграрного виробництва. Сутність аграрних відносин. Власність на землю. Форми господарювання у сільському господарстві. Земельна рента: абсолютна і диференціальна.

Механізм ціноутворення на сільськогосподарську продукцію. Аграрна політика держави та аграрні реформи.

Література: [2; 4; 6; 9].

Змістовий модуль 3. Суспільне відтворення і геоелектроніка

Тема 13. Форми суспільного продукту в процесі відтворення

Сутність та види суспільного відтворення.

Суспільний продукт і його форми. Методи обчислення і показники національного продукту. Валовий національний продукт. Валовий внутрішній продукт. Методи розрахунку ВВП.

Кругообіг доходів і витрат в національному господарстві.

Виробничий потенціал національної економіки. Національне багатство, його зміст і структура.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 14. Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли

Економічне зростання і економічний розвиток. Типи економічного зростання.

Чинники економічного зростання та його показники.

Циклічність економічного розвитку. Причини і основні характеристики циклічних коливань. Види економічних циклів. Економічні кризи.

Проблеми економічного зростання в різних групах країн та в Україні.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 15. Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини

Суть та роль розподілу в процесі відтворення. Сутність національного доходу, його форми. Стадії руху національного доходу: виробництво, розподіл, перерозподіл, використання (споживання та нагромадження). Джерела і розподіл національного доходу.

Споживання національного доходу Фонд споживання.

Доходи населення, їх види і джерела формування. Заробітна плата - основна форма доходів. Суспільні фонди споживання, їх сутність та види.

Особисті доходи та рівень життя населення та його показники.

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 16. Державне регулювання національної економіки

Еволюція поглядів на роль держави в економічному житті. Вчення Дж. Кейнса. Діяльність держави щодо забезпечення економічної рівноваги. Форми та методи державного регулювання економіки. Регулююча діяльність держави в соціальній сфері. Державний бюджет.

Література: [2; 4; 6; 9].

Тема 17. Зайнятість і безробіття

Зайнятість населення і її основні форми. Ринок робочої сили

Безробіття: суть, причини, види. Види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Рівень безробіття. Природний рівень безробіття. Закон Оукена.

Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги. Особливості зайнятості та безробіття в Україні

Література: [2; 7; 8; 9].

Тема 18. Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин

Світове господарство: поняття, основні етапи розвитку. Міжнародна економічна інтеграція. Основні форми міжнародних економічних відносин. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Сутність і форми міжнародного руху капіталів. Міжнародні валютно-фінансові відносини.

Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство.

Основні глобальні проблеми сучасності. Економічні аспекти глобальних проблем. Причини виникнення і сутність глобальних проблем.

Література: [2; 7; 8; 9].

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студента

Для оцінювання рівня знань студентів при вивченні дисципліни використовується 12-бальна шкала.

Рівні навчальних досягнень	Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів за 12-ти бальною шкалою
I. Початковий	1	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі
	2	Студент (студентка): – розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них
	3	Студент (студентка): – має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок
II. Середній	4	Студент (студентка): – має початковий рівень знань, значну (більше половини) частину навчального матеріалу може відтворити; – виконує елементарне навчальне завдання із допомогою викладача
	5	Студент (студентка): – має рівень знань вищий, ніж початковий; – може з допомогою викладача відтворити значну частину навчального матеріалу
	6	Студент (студентка): – пояснює основні поняття навчального матеріалу; – може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; – вмiє за зразком виконати просте навчальне завдання
III. Достатній	7	Студент (студентка): – вмiє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; – може пояснити основні процеси та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; – вмiє виконувати навчальні завдання передбачені програмою
	8	Студент (студентка) вмiє: – аналізувати навчальний матеріал, в цілому самостійно застосовувати його на практиці; – контролювати власну діяльність; – самостійно виправляти вказані викладачем помилки; – самостійно визначати спiсiб розв'язування навчальної задачі
	9	Студент (студентка): – вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; – вмiє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; – самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; – може аргументовано обрати раціональний спiсiб виконання навчального завдання

IV. Високий	10	Студент (студентка): – володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; – вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані
	11	Студент (студентка): – володіє узагальненими знаннями з предмета; – вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; – вміє самостійно знаходити джерела даних і відомостей та використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; – використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; – вміє виконувати завдання, не передбачені навчальною програмою
	12	Студент (студентка): – має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі продуктивної діяльності; – вільно опановує та використовує нові інформаційні джерела для поповнення власних знань та розв'язування задач

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії їх оцінювання

№ теми	Питання, що виносяться на самостійне вивчення	Обсяг годин
1.	Методи економічних досліджень. Основні напрями і школи світової економічної думки	6
2.	Структура суспільного виробництва. Фактори суспільного виробництва. Ефективність суспільного виробництва	6
3.	Економічні інтереси. Виробничі можливості суспільства	6
4.	Економічні реформи в Україні	6
5.	Власність, її сутність і місце в економічній системі. Типи, форми і види власності. Суб'єкти та об'єкти власності	6
6.	Натуральне виробництво: сутність, риси, історичні межі. Закон вартості, його сутність і функції	4
7.	Виникнення і розвиток грошових відносин. Соціально-економічні наслідки інфляції	4
8.	Структура та інфраструктура ринку	6
9.	Антимонопольне законодавство та антимонопольна політика	5
10.	Зміст, основні принципи та умови підприємницької діяльності	4
11.	Структура капіталу. Амортизація	6
12.	Аграрна політика держави та аграрні реформи	4
13.	Виробничий потенціал національної економіки. Національне багатство, його зміст і структура	3
14.	Циклічність економічного розвитку. Причини і основні характеристики циклічних коливань. Види економічних циклів	4
15.	Суть та роль розподілу в процесі відтворення. Джерела і розподіл національного доходу. Особисті доходи та рівень життя населення та його показники	4

16.	Форми та методи державного регулювання економіки. Державний бюджет	3
17.	Безробіття як наслідок порушення макроекономічної рівноваги.	4
18.	Міжнародна економічна інтеграція. Проблеми інтеграції економіки України у світове господарство. Економічні аспекти глобальних проблем. Причини виникнення і сутність глобальних проблем	3
	Всього годин	84

Оцінювання завдань для самостійної роботи здійснюється за 12-бальною шкалою

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Завдання модульних контрольних робіт у своїй сукупності охоплюють усі теми кожного модуля. Кількість варіантів кожного комплекту МКР - 15. Кожен варіант складається: визначення понять (2 питання в кожному варіанті) та тестові завдання. Модульна контрольна робота оцінюється за 12-бальною шкалою.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.

Під час вивчення дисципліни застосовується така форма семестрового контролю як залік. Виставляється за результатами виконання студентами програми курсу за 12-бальною шкалою.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Шкала відповідності оцінок за 12-бальною і 100-бальною шкалою

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	100
11	A	97
10	A	93
9	B	89
8	B	85
7	C	81
6	D	74
5	E	68
4	E	64
3	FX	59
2	F	34
1	F	19

7. Навчально-методична карта дисципліни «Економічна теорія»

Разом: 180 год., лекції - 50 год., семінарські заняття – 22 год., практичні заняття – 12 год,
самостійна робота - 84 год., модульний контроль - 12 год.

Назва модуля	Загальні основи соціально-економічного розвитку				Товарне виробництво і ринок. Підприємництво в ринковій економіці				Суспільне відтворення і геоэкономика									
Теми лекцій	Економічна теорія як фундаментальна наука	Виробництво і його основні чинники	Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	Економічна система суспільства	Відносини власності в економічному житті суспільства	Загальні основи товарного виробництва	Гроші. Закони грошового обігу	Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	Конкуренція і монополії	Підприємство і підприємництво	Капітал. Витрати виробництва і прибуток	Особливості підприємництва в сільському господарстві	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Державне регулювання національної економіки	Зайнятість і безробіття	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин
Теми семінарських та практичних занять	Економічна теорія як фундаментальна наука	Виробництво і його основні чинники	Економічні потреби і виробничі можливості суспільства	Економічна система суспільства	Відносини власності в економічному житті суспільства	Загальні основи товарного виробництва	Гроші. Закони грошового обігу	Ринок як економічна форма організації суспільного виробництва	Конкуренція і монополії	Підприємство і підприємництво	Капітал. Витрати виробництва і прибуток	Форми суспільного продукту в процесі відтворення	Економічне зростання і його чинники. Економічні цикли	Розподіл національного доходу. Споживання, заощадження і добробут людини	Державне регулювання національної економіки	Зайнятість і безробіття	Світове господарство. Форми міжнародних економічних відносин	
Види поточного контролю	МКР 1 – 12 балів		МКР 2 – 12 балів		МКР 3 – 12 балів			МКР 4 – 12 балів		МКР 5 – 12 балів			МКР 6 – 12 балів					
Залік за результатами трьох модулів (12 балів)																		

8. Рекомендована література

Основна:

1. Башнянін Г. І. Політична економія : навч. посіб. К. : Кондор, 2021. 330 с.
2. Економічна теорія : підруч. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна; Київський національний торговельно-економічний університет. К. : КНТЕУ, 2017. 608 с.
3. Економічна теорія. Національна економіка : підруч. Редактор В.М. Тарасевич ; рецензент: О.І. Амоша, А.А. Чухно. К. : Знання, 2012. 272 с.
4. Крупська Л.П., Тимченко І. Є., Чорна Т. І. Економіка : профільний рівень. Харків : Ранок, 2018. 240 с.
5. Мочерний С. В., Скотний В. Г. Основи економічної теорії : підруч. Львів: Новий Світ, 2020. 600 с.
6. Основи економічної теорії : За ред. Круш П. В., Депутат В. І., Тульчинська С. О. Навч. посіб. К. : Каравела, 2017. 447 с.
7. Чепінога В.Г. Економічна теорія : підруч. 2-е видання, стереотипне. К. : Юрінком Інтер, 2019. 656 с.
8. Чепінога В.Г. Основи економічної теорії : Навч. посіб. К. : Видавництво Ліра-К, 2017. 240 с.
9. Якобчук В.П. Економічна теорія: навч. посіб. 3-тє вид., перероблене. К. : Видавництво Ліра-К, 2015. 408 с.

Допоміжна

10. Горлач М.І., Соколов М.О., Кримов М.І., Лисенко С.Ф., та ін. Економічна теорія: Підручник для вищої школи. К. : Центр навчальної літератури, 2017. 532 с.
11. Мочерний С.В., Ларіна Я.С. Політекономія: Підручник. 3-тє видання, перероблене і доповнене. К. : Знання, 2006. 390 с.
12. Степура О.С., Єремєєв О.С., Пономарьова Т.Ю., Степура М.О. Політична економія : Навч. посіб. К. : Кондор, 2006. 408 с.
13. Економічна теорія. Політекономія: практикум : навч. посіб. Ред. В. Д. Базилевич. К. : Знання, 2010. 494 с.
14. Економічна теорія. Політекономія: навч. посіб. Ред: В.М. Семенко, Д.І. Коваленко. К. : Центр учбової літератури, 2010. 360 с.

Періодичні видання

1. Журнал «Економічна теорія».
2. Журнал «Економіка та держава».
3. Журнал «Економіка та суспільство».
4. Газета «Бізнес».

Інтернет-ресурси

1. Башнянін Г.І., Лазур П.Ю., Медведєв В.С., Ч.1; Ч.2: Загальна економічна теорія; Спеціальна економічна теорія. К.: Ніка-Центр; Ельга, 2002. 527 с. URL : http://buklib.net/component/option,com_jbook/Itemid,99999999/catid,254/
2. Беляєв О. О., Бебело А. С. Політична економія: навч. посіб. К.: КНЕУ, 2001. 328 с. URL : <http://studentbooks.com.Ua/content/view/263/50/1/0/>
3. Економічна теорія. Посібник для вищої школи. Воробйов Є. М., Гриценко А. А., Лісовицький В. М., Соколов В. М. Під заг. ред. Воробйова Є. М. Харків-Київ, 2003. 704 с. URL : <http://www.library.if.ua/books/65.html#>

4. Комарницький І.Ф. Економічна теорія. Навч. посіб. Чернівці, 2006. 334 с.
URL : http://buklib.net/index.php?option=com_jbook&catid=58

5. Крупська, Л. П., Тимченко, І. Є. Чорна економіка (профільний рівень). Підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти. Т.1. Харків, В-во «Ранок», 2018. URL : <https://lib.imzo.gov.ua/handle/123456789/786>

6. Федоренко В.Г. Політична економія. К.: Алерта, 2005. URL : http://pidruchniki.ws/15840720/politekonomiya/politichna_ekonomiya-fedorenkovg